



Ústav Dálného východu

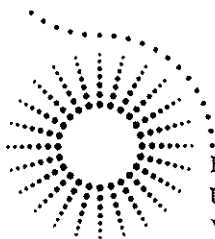
## Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení: **Akebi Wein**  
Studijní obor: čeština pro cizince  
Název práce: Haruki Murakami v českém překladu – Problémy překladů  
ze vzdáleného jazyka  
(Haruki Murakami: Konec světa & Hard-boiled Wonderland  
v překladu Tomáše Jurkoviče)  
Oponent: Martin Tirala, Ph.D.

Diplomantka se ve své práci zabývá způsobem překladu děl jednoho z nejvýznamnějších spisovatelů současné japonské literatury, Murakamiho Harukiho. Všech doposud dokončených českých překladů jeho děl se zhostil Tomáš Jurkovič, je proto logické, že se diplomantka soustředí právě na jeho překladatelskou metodu, konkrétně v Murakamiho nejdůležitějším díle *Sekai no owari to Hádoboirudo wandarando* (Konec světa & Hard-boiled Wonderland, 1985, česky 2008).

Práce je rozdělena do čtyř kapitol, přičemž první se velmi stručně zabývá otázkami překladu obecně a problematikou překladu ze vzdáleného jazyka, jakým je japonština, druhá pak biografií a tvorbou spisovatele Murakamiho Harukiho. Stranou nezůstává ani charakteristika rozebíraného díla. V těchto prvních dvou kapitolách se dopouští drobných nepřesností, např. na str. 11 v poznámce 3 uvádí, že citovaná publikace obsahuje „kompletní seznam všech titulů přeložených do češtiny“, ve skutečnosti to je pouze seznam výběrový. Na str. 12 nadsazuje, když tvrdí, že každý vzdělaný člověk si musí zapamatovat dva až sedm tisíc znaků. Omylem je rovněž konstatování, že u podstatných jmen se nedá vyjádřit jednotné a množné číslo, a taktéž není přesné tvrzení, že probabilitou se nahrazuje budoucí čas. Na str. 13 píše o různých zdvořilostních úrovních japonštiny, opět ovšem nadsazuje a používá nesprávnou terminologii. Nepřesvědčivě působí charakteristika Murakamiho stylu, v němž sice vychází z japonských zdrojů, ovšem předčasně generalizuje, např. fantaskní prvky slučuje s melancholií jako typickými prvky staré literatury atd. (str. 19)

Jádro celé práce spatřuji v kapitole třetí, v níž se zabývá konkrétními případy, které Jurkovičovu metodu překladu do češtiny bohatě ilustrují. Ve všech třech rovinách, sémantické, syntaktické i pragmatické, diplomantka dokazuje, že má jazykový cit a je schopna objektivně posoudit relevantnost překladu. Zajímavá je obzvláště podkapitola 3.2.4 zabývající se spisovným vs. hovorovým stylem v přímé řeči, s níž souvisí podkapitola 3.3.1. Dále si všímá takových jevů jako posuny v gramatickém času oproti originálu, oslovení čtenáře, nepřekládání odchylek od standardního jazyka, v rovině pragmatické mimo jiné zmiňuje odkazy na světovou hudbu a literaturu a na různé symboly a motivy, které jsou pro rozebírané dílo typické. V místech, kde se překladatel od originálu odchyluje, diplomantka vysvětluje, proč využil jiného způsobu překladu. K získání takové informace jí slouží konzultace s překladatelem. Závěr práce je ostatně



## Ústav Dálného východu

vyhrazen rozhovoru s Tomášem Jurkovičem o jeho překladatelské metodě, má tedy informace přímo od zdroje.

Práce je napsána čtivým způsobem, s minimem gramatických i stylistických chyb, občasné překlepy jsou v rámci tolerance. Největší slabinou práce je však nedůsledné používání transkripce. Přestože má k dispozici poměrně přesnou českou transkripci japonštiny, uchyluje se spíše k transkripci anglické, ale ne důsledně. Na několika místech jí míjí s transkripcí českou, a nedůsledný je rovněž způsob dloužení samohlásek. Anglická transkripce vyžaduje dloužení pomocí makron nad samohláskami, diplomantka však používá české čárky a někdy dloužení pomocí samohlásky „u“. Pro zápis japonštiny použila nevhodný font, a proto se jí jednotlivé grafémy slévají dohromady, čímž se snižuje jejich čitelnost. Jedná se ale o práci zdařilou, slabiny i přednosti překladatelovy metody se jí podařilo přesvědčivě odhalit. Dostatečně ukázala, jaká úskalí skýtá umělecký překlad z japonštiny do češtiny. Přes výše zmíněné výtky ji proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **v ý b o r n ě**.

Otázky k obhajobě:

1. Pozorujete v Jurkovičových překladech Murakamiho znatelné posuny? Pokud ano, tak jaké?
2. Co je podle vás největším problémem při překládání umělecké literatury z japonštiny do češtiny?

Datum: 27. červen 2011



Podpis oponenta